

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با کارگردانان «سل» و «۱۳ سالگی» یادی از قهرمانان ملی در فیلم کوتاه

مریم عظیمی
گفت و گو

فیلم «سل» چهارمین ساخته سجاد معارفی است که در جشنواره فجر امسال حضور داشت. معارفی که پس از دیدن فیلم آژانس شیشه‌ای در دوره نوجوانی عاشق سینما شده در این فیلم قصه زندگی یکی از قهرمانان مهجور مانده جنگ تحمیلی را روایت می‌کند اما محمد اسفندیاری دیگر کارگردان جوان کشورمان نیز قهرمانی از دوره معاصر را انتخاب کرده با این تفاوت که به دوران نوجوانی او رفته و روایتی متفاوت از این چهره ملی به تصویر می‌کشد و «۱۳ سالگی» توانسته در دو بخش مسابقه کتاب و سینما و مسابقه اصلی جشنواره فیلم کوتاه تهران حضور و در نهایت جایزه بهترین فیلم ملی را دریافت کند. در ادامه گپ و گفت خبرنگار روزنامه صبا با این دو کارگردان را می‌خوانید.

سجاد معارفی، کارگردان فیلم «سل»

جانبازان اعصاب و روان مهجور واقع شده‌اند

«سل» همانگونه که از نامش برمی‌آید به موسیقی مربوط است؟

بله اما موضوعیت فیلم موسیقی نیست. دختر قهرمان داستان ویولن می‌نوازد و یکی از دلایل انتخاب این اسم ساز زدن این دختر است ولی محوریت داستان به رابطه این دختر و پدرش در بطن خانواده‌ای که پدر جانبازان اعصاب و روان است می‌پردازد پدری که خود نیز اهل موسیقی است.

در زمینه تهیه و تولید، «سل» چگونه پیش رفت؟

تهیه کننده کار خانم فاطمه سادات حسینی همسرم هستند و به علت محتوای اثر عموماً جایی حاضر نشد که ما بودجه بدهد با اینکه این فیلم به هیچ عنوان سیاه نیست و سیاه نمایی نمی‌کند در واقع یک فیلم عاشقانه است و به یک رابطه عمیق خانوادگی میان یک پدر و دختر می‌پردازد اما به خاطر بحث جانبازان اعصاب و روان بودن پدر خانواده ۹۰ درصد ارگان‌ها همکاری نکردند و بودجه ندادند و انجمن

سینمای جوان و مرکز خانه فیلم جوان حوزه هنری قبول کردن که هر کدام بخشی از بودجه کار را تامین کنند تا این فیلم ساخته شود اما در کل ما خیلی سخت توانستیم کار را تولید کنیم چون بودجه زیادی نداشتیم

چشم اندازتان برای آینده این فیلم چیست؟

سعی می‌کنیم تا جایی که در توان مان باشد فیلم را به جشنواره‌های مختلف داخلی و خارجی ارسال کنیم تا بیشتر دیده شود به خصوص به خاطر موضوعی که دارد و جانبازان اعصاب و روان که به نظرم در جامعه ما به شدت مهجور واقع شده‌اند و اینگونه به نظر می‌آید که قرار است عامدانه دیده نشوند.

آیا فکر می‌کنید جامعه دردی را که فراتر از میزان تحملش باشد پس می‌زند و انکار می‌کند؟

نه اینگونه فکر نمی‌کنم باز خوردی که من از پخش فیلم داشتم این بود که برخی از مخاطبان که متولد دهه ۸۰ بودند شاید ظاهرشان هیچ نسبتی با من یا حتی مدل خانواده من و دیگر جانبازان نداشت اما باطن امر این بود که تمام این افراد چه دختر و چه پسر رابطه عمیقی با فیلم برقرار کرده بودند. در واقع به نظر من مردم عادی جامعه حس قهرمانان کشورشان و حتی دردهایشان را نیز می‌فهمند.

محمد اسفندیاری، کارگردان فیلم کوتاه «۱۳ سالگی»:

به سینمای دهه چهل و پنجاه وفادار بودیم

«۱۳ سالگی» اساساً به چه موضوعی می‌پردازد و ایده‌اش چگونه متولد شد؟

۱۳ سالگی یک بیوگرافی اقتباسی از کتاب «باران گرفته است» از احمد یوسفزاده است و در واقع ما آن متن را به عنوان رفرنس و منبع داشتیم و باید از آن به فیلمنامه می‌رسیدیم و خودمان را مقید به این دانستیم که به متن تا جایی که می‌شود وفادار باشیم و دخل و تصرف زیادی انجام ندهیم منتها دخل و تصرف در حد سکانس نویسی‌ها و دیالوگ نویسی‌ها اتفاق افتاد. این فیلم در مورد ۱۳ سالگی یکی

از شخصیت‌های معاصر و معروف ما است و شاید جزو معدود آثار است که به ۱۳ سالگی یا نوجوانی یک قهرمان ملی می‌پردازد.

در فیلم «۱۳ سالگی» از کدام بخش این کتاب بهره گرفتید؟

ما یک سفر قهرمان را از دل این کتاب انتخاب کردیم که شخصیت اصلی به خاطر بدهی سنگین پدرش به بانک کشاورزی مجبور می‌شود خانواده را در روستاها کند و برای اولین بار به دنبال کار پیدا کردن و کسب درآمد برای پرداخت بدهی پدر به کرمان برود. بنابراین از بین روایات این کتاب که خاطره نگاری است و به نوعی از زبان اطرافیان، دوستان و نزدیکان این شخصیت روایت شده از الگوی سفر قهرمان استفاده کردیم و به نظرم همه این بخش‌ها می‌توانست به ما روایت جمع و جوری بدهد که ما بتوانیم طول مدت زندگی یک ساله این شخصیت یعنی از ۱۳ تا ۱۴ سالگی او را در ۱۷ دقیقه به تصویر بکشیم. در این کار به لحاظ فرمی و زبان تصویر به سینمای دهه چهل و ۵۰ وفادار بودیم و از رفتار دوربین بگیریم تا مدل بازی‌ها و دیالوگ گویی‌ها سعی کردیم به آن سینما وفادار باشیم.

معمولاً آثار بیوگرافی مدت زمان نسبتاً زیادی دارند با توجه به این مسئله بیوگرافی در فیلم کوتاه چگونه است؟

اگر بخواهیم بیوگرافی را در قالب فیلم کوتاه روایت کنیم باید ابتدا راجع به ساختار فیلم کوتاه صحبت کنیم که مخصوصاً در این چند سال خیلی متحول شده است و عموماً دیگر آن موجز و مینیمال گویی در بسیاری از آثار کوتاه از بین رفته و صرفاً تا نیم فیلم‌ها کوتاه است. از این بابت ما هم جرات پیدا کردیم که بتوانیم بیوگرافی کوتاه روایت کنیم و در چند سال اخیر واقعاً شاهد فیلم کوتاه به معنای ساختار آشنای جشنواره‌ای آن نیستیم. بیوگرافی که ما روایت کردیم روایت جامعی دارد ولی به لحاظ روایی منقطع نیست یعنی مسئله شخصیت ما از ابتدا تا انتهای فیلم کسب درآمد است ولی به هر حال از آنجایی که این روایت در طول یک سال اتفاق می‌افتد به نظر می‌رسد که مانند یک تایم لپس، زندگی یک ساله این پسر را می‌بینیم و تغییرات ظاهری مثل بلند شدن موها و مسائل دیگر را نیز سعی کردیم در گریم لحاظ کنیم.

آیا کورم

کارگردان: حمید بهرامیان، تهیه کننده: آذر معماریان

هیجان انگیزترین کمدی سال

محسن کیایی، مهران احمدی، پانته آپناهی، علی اوجی، هومن حاجی عبدالهی، سها نیاستی

